

Nr. 9, 1. oktober 2008

Flere og flere voksenlærlinge har uddannelse i forvejen, side 1

Danmark har fjerdeflest unge med videregående uddannelse i EU, side 3

8.000 CV'er målrettet fagområder med mindre gode jobmuligheder, side 4

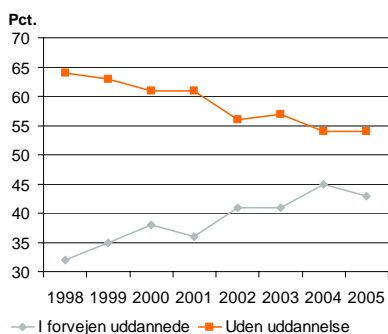
Flere og flere voksenlærlinge har uddannelse i forvejen

I dag er der næsten lige så mange voksenlærlinge, der allerede har en uddannelse, som der er voksenlærlinge uden. Selv blandt de alleryngste voksenlærlinge er det næsten fire ud af ti, der har en uddannelse i forvejen.

De tider er forbi, hvor voksenlærlinge altovervejende var personer, der ikke havde fået sig en uddannelse, mens de var unge. I dag har mere end fire ud af ti voksenlærlinge en uddannelse i forvejen.

Der er tale om en markant og vedvarende udvikling. I 1998 havde 32 pct. af voksenlærlingene en anden uddannelse i forvejen. Blot syv år senere er tallet vokset til 43 pct.:

Uddannelse blandt voksenlærlinge, 1998-2005

Note: Ved uddannelse forstås en kompetencegivende uddannelse.

Personer med uoplyst uddannelse indgår ikke.

Kilde: Tilskudsordningen til voksenlærlinge,

Beskæftigelsesministeriet

Hvad er en voksenlærling?

En voksenlærling er over 25 år, når vedkommende starter sin uddannelse. En voksenlærling får en løn svarende til den, der gælder for voksne ufaglærte. Det vil sige, at lønnen er betydeligt højere end både SU og en almindelig lærlingeløn. Staten finansierer en del af den højere løn til voksenlærlinge. Arbejdsgiveren kan opnå et ekstra offentligt tilskud på 35 kr. pr. time under praktikophold i de første 2½ år af uddannelsesperioden.

Selv blandt de alleryngste voksenlærlinge, dvs. blandt de 25-29-årige, er der mange, der har en uddannelse i forvejen. Konkret drejer det sig om næsten 40 procent.

Lars Skipper, der er seniorforsker ved AKF mener, at der er tale om en foruroligende udvikling.

"Som al anden voksen- og efteruddannelse ender ordningen med at blive benyttet af de, der har uddannelse i forvejen. Og der er ingen forskning, der tyder på, at det er en god samfundsøkonomisk forretning at bruge så mange penge på at dobbeltuddanne – tværtimod. Har man kun en given pose penge, er det mest effektivt at bruge dem på ordinær uddannelse frem for efteruddannelse," siger Lars Skipper.

De eneste som ordningen er god for, er – ifølge Lars Skipper – de arbejdsgivere og lønmodtagere, der bruger den.

”Arbejdsgiverne får stillet veluddannet og statsstøttet arbejdskraft til rådighed, og voksenlærlingene får en ekstra uddannelse med en indkomst, der er flere gange højere end SU-niveau,” siger han.

Mange unge

Næsten halvdelen af alle voksenlærlinge er mellem 25 år og 29 år. De bliver dermed voksenlærlinge kort tid efter, at de opfylder alderskriteriet på 25 år.

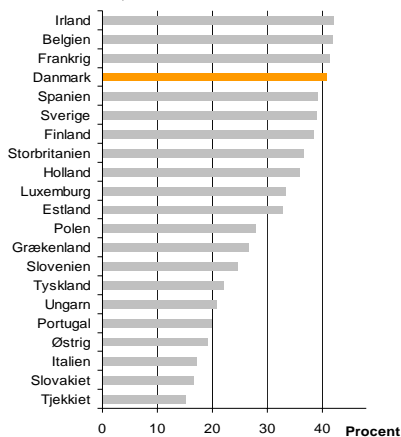
”Det er et kæmpe problem, at en 16-årig kan spekulere i at vente med at tage en uddannelse, til vedkommende fylder 25 år. De ved, at hvis de arbejder ufaglært, indtil de fylder 25 år, så kommer staten og betaler mere for uddannelsen,” siger Lars Skipper.

Danmark har fjerdeflest unge med videregående uddannelse i EU

Det danske uddannelsesniveau er blandt de højeste i EU. Kun i Irland, Belgien og Frankrig har en større andel af de unge en videregående uddannelse.

Danmark er ét af kun fire lande i EU, hvor mere end 40 procent af de 25-34-årige har en videregående uddannelse.

Andel af 25-34-årige med videregående uddannelse, 2006

Kilde: OECD, Education at a glance 2008.

Note: Følgende EU-lande er ikke med i OECD-statistikken: Letland, Litauen, Rumænien, Bulgarien, Cypern og Malta.

Alle uddannelser, der ligger udover ungdomsuddannelserne tæller som videregående. Med i statistikken er derfor både personer med korte videregående uddannelser som for eksempel tandplejere, personer med mellemlange videregående uddannelser som for eksempel pædagoger og personer med lange videregående uddannelser som for eksempel jurister og læger.

Bedre uddannede end de ældre

Danske 25-34-årige er i gennemsnit bedre uddannede end deres forældre. Blandt danske 55-64-årige er det således – ifølge OECD – under 30 procent, der har en videregående uddannelse, mens det som

nævnt er godt 40 procent af danske 25-34-årige. Det tyder klart på, at de nye generationer på arbejdsmarkedet er mere veluddannede end de foregående.

Velfærdskommissionen viste med udgangspunkt i tal for 2002, at unge danskere ikke var bedre uddannede end de, der var 10-20 år ældre. Men nyere tal fra OECD tyder altså på, at de yngre generationer for alvor er begyndt at rykke fra de ældre.

Niels Egelund, der er professor ved Danmarks Pædagogiske Universitet glæder sig over, at det er lykkedes at løfte uddannelsesniveaet.

”Det har vi kæmpet for i mange år. Specielt har der de seneste tre-fire år været et øget politisk pres og en lang række initiativer for at mindske frafaldet og presse forsinkelserne ned. Det er positivt, hvis vi nu rent faktisk begynder at se virkningen af disse tiltag,” siger Niels Egelund.

Niels Egelund nævner opstramning af SU-reglerne som et af de tiltag, der allerede kan have haft en effekt. Effekten af andre tiltag vil først vise sig i de kommende år.

”Der er håb om, at andelen af de 25-34-årige med videregående uddannelse forsat vil stige fremover. Flere tiltag har endnu ikke haft tid til at virke. For eksempel er det først fra i år, at de studerende får lettere adgang til studierne, hvis de starter hurtigt efter deres ungdomsuddannelse. Det vil alt andet lige få flere til at blive hurtigere færdige med deres uddannelse,” siger Niels Egelund.

8.000 CV'er målrettet fagområder med mindre gode jobmuligheder

Selvom der er historisk gode muligheder for at få job, har 8.000 ledige et CV på Jobnet, som kun er rettet mod fagområder, hvor chancen for at komme i arbejde er lille.

8.000 mennesker på dagpenge og kontant- og starthjælp har et CV på jobportalen Jobnet, som udelukkende er rettet mod fagområder, hvor chancen for at få job er lille. Det viser nye tal fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

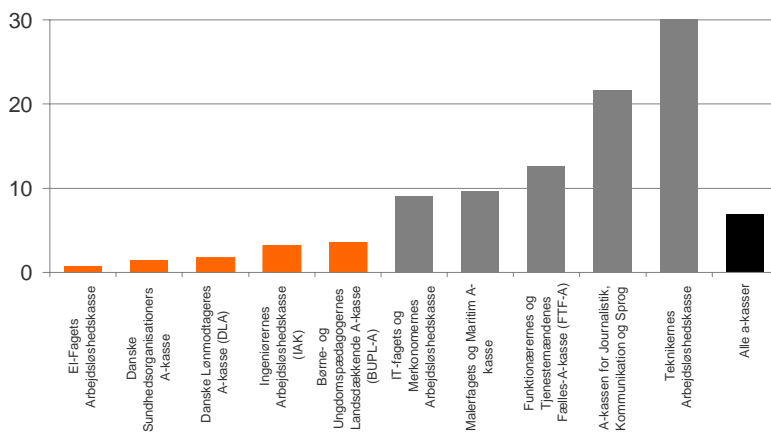
Det på trods af, at der lige nu er historisk gode muligheder for at få job. Og at a-kasserne siden juli sidste år har skullet leve op til et krav om, at medlemmerne ikke må skrive på deres CV, at de udelukkende kan varetage stillinger, hvor jobmulighederne er mindre gode.

Forskel mellem a-kasserne

Tallene viser også, at der er stor forskel på, hvor god den enkelte a-kasse er til at sikre, at medlemmerne ikke kun retter deres jobsøgning mod fagområder, hvor det kan være svært at få job.

Andel CV'er, som udelukkende er rettet mod områder med mindre gode jobmuligheder. A-kasser i top og bund.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM og Jobnet

I Ei-fagets A-kasse og Danske Sundhedsorganisationers A-kasse er så godt som ingen af medlemmernes CV udelukkende rettet mod fagområder, hvor chancen for at få job er lille. I Teknikernes A-kasse er der tale om næsten hver tredje CV.

Fokus på job

Det glæder formanden for Danske Sundhedsorganisationers A-kasse, Grete Christensen, at a-kassen ligger godt placeret i statistikken. Hun peger på, at nøglen til de gode resultater bl.a. er, at a-kassen fokuserer på at få medlemmerne

hurtigt i job samt, at jobkonsulenterne har kendskab til de ledige medlemmers fag.

”Under CV-samtalen fokuserer vi hele tiden på, hvordan den ledige finder vej tilbage til arbejdsmarkedet. Men de gode resultater skyldes også at vores jobkonsulenter er fagpersoner, som selv er sundhedsuddannet. De har de rette kontakter og den viden om arbejdsmarkedet, der skal til for at hjælpe vores medlemmer i job,” siger Grete Christensen.

Plads til forbedring

I Teknikernes Arbejdsløshedskasse ser forbundsformand Gita Grüning tallene som et udtryk for, at a-kassen skal være endnu bedre på området.

"Vi vil naturligvis forsøge at gøre det endnu bedre. Men samtidig kan vi glæde os over, at rigtig mange af vores medlemmer kommer i job. Vi har nedbragt langtidsledigheden med 51 procent det seneste år. Det er bedre end gennemsnittet for alle a-kasser og langt bedre end jobcentrenes resultat. Det hænger helt sikkert sammen med, at kvaliteten i vores jobformidlingssamtaler er høj," siger Gita Grüning.

Om undersøgelsen

Undersøgelsen omfatter CV'er blandt dagpenge samt kontant- og starthjælpsmodtagere, som har været ledige i mindst fem uger i træk fra primo marts til ultimo juni 2008. I undersøgelsen indgår kun den stillingsbetegnelse på den lediges CV, som er mest målrettet områder med rigtig gode eller gode jobmuligheder.
